

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Hargaša a sudkýň JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jany Baricovej v právnej veci žalobkyne **Mgr. J. B.**, bytom M., J. X. *zastúpenej advokátom JUDr. D. P., so sídlom v B., N. X.*, proti žalovanému **M.**, so sídlom v B., P. X., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: KM-204/PK-04 zo 16. decembra 2004, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 99/2005-102 zo dňa 14. decembra 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 99/2005-102 zo dňa 14. decembra 2006 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného č. p.: KM-204/PK-04 zo 16. decembra 2004 a Personálny rozkaz Prezidenta Policajného zboru č. 594 zo dňa 5. októbra 2004 **z r u š u j e a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v sume 10 445 Sk, na účet jej advokáta JUDr. D. P. č. X. vedený v H., a. s., B., do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: KM-204/PK-04 zo dňa 16.12.2004, ktorým podľa § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietol jej odvolanie a potvrdil Personálny rozkaz Prezidenta Policajného zboru č. 594 zo dňa 5.10.2004 o dočasnom pozbavení žalobkyne, služobne zaradenej v stálej štátnej službe vo funkcii riaditeľky Odboru P. (ďalej len „OHCP“) výkonu štátnej služby, podľa ustanovenia § 46 ods. 1, 2 zákona dňom 5.10.2004.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že správne orgány postupovali v danej veci v súlade so zákonom. Poukázal na to, že personálny rozkaz spĺňa všetky obsahové i formálne náležitosti tak, ako sú upravené v článku II. odseku 1 Metodickéj pomôcky č. SPC-137/01 zo dňa 28.3.2001 pre spracovávanie a vydávanie personálnych a disciplinárnych rozkazov, plne korešponduje s ustanovením § 46 ods. 1 a 2 zákona, vychádza z riadne zisteného skutkového stavu veci, a jeho vydanie je riadne a dostatočne odôvodnené začatím trestného stíhania, keď žalobkyňa sa stala dôvodne podozrivou zo spáchania trestného činu zneužívania právomocí verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Pokiaľ žalobkyňa namietla, že personálny rozkaz nebol podpísaný orgánom na to ustanoveným, podľa názoru krajského súdu tento dôvod nezákonnosti neobstojí, keďže z predloženého originálu personálneho rozkazu bolo zistené, že tento bol vlastnoručne podpísaný prezidentom policajného zboru a pokiaľ ide o ďalšie rovnopisy, vychádzajúc z citovanej metodickéj pomôcky, na týchto sa nad podpisovou položkou uvedie skratka v. r. (vlastnou rukou), na ľavej strane sa uvádza text „za správnosť“ a pod text sa čitateľne podpíše osoba, ktorá rozhodnutie vyhotovila, pričom tento predpísaný postup bol v prípade napadnutého personálneho rozkazu dodržaný. Krajský súd mal za to, že ak následne minister vnútra ako odvolací orgán v zmysle § 243 ods. 1 zákona na odvolanie žalobkyne personálny rozkaz ako nedôvodný zamietol a napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil, postupoval v súlade so zákonom. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 vety prvej OSP, nakoľko žalobkyňa nemala vo veci úspech.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného a Personálny rozkaz Prezidenta Policajného zboru č. 594 zo dňa 5.10.2004 zruší, a aby žalobkyňu priznal náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia. Nesúhlasila s postupom krajského súdu, pokiaľ považoval personálny rozkaz

z formálneho hľadiska za správny, opierajúc sa predovšetkým o Metodickú pomôcku pre spracovávanie a vydávanie personálnych a disciplinárnych rozkazov (interný predpis č. SPC-137/01), keďže samotná metodická príručka upravuje postup pri vypracovávaní rozhodnutí odlišne od dikcie zákona (§ 241 zákona). Mala preto za to, že nakoľko samotná metodická príručka je v rozpore so zákonom, jej aplikácia nie je možná. Naďalej tvrdila, že rozhodnutie vo forme personálneho rozkazu nemalo formálne náležitosti personálneho rozkazu, ktoré ustanovuje zákon. Ďalej poukázala na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/146/05, ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového orgánu o prepustení žalobkyne zo služobného pomeru, pričom dôvody, pre ktoré boli rozhodnutia žalovaného zrušené, považuje žalobkyňa za významné aj pre rozhodovanie vo veci dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby. Ďalej podotkla, že aj v jej prípade platí prezumpcia nevinny, a preto sa musí na ňu hľadiť ako na nevinnú, kým sa nepreukáže vina, a doteraz neexistuje právoplatné rozhodnutie súdu o jej vine alebo nevine. Považovala napadnutý rozsudok krajského súdu za nesprávny aj z dôvodu, že krajský súd sa nezaoberal tým, či žalovaný a prvostupňový orgán dostatočne zistil skutkový stav, pre ktorý mohol postupovať v zmysle § 46 ods. 1 zákona. Namietala, že v súvislosti so zisťovaním skutkového stavu veci tu boli značné rozpory v dôkaznej situácii, ktoré boli aj pri rozhodovaní o prepustení zo služobného pomeru a tieto rozpory vytkol Krajský súd v Bratislave v odôvodnení rozsudku sp. zn. 2S/146/05.

Žalovaný správny orgán v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdiť pridržajúc sa svojho písomného stanoviska zo dňa 21.12.2005 k žalobe. Poukázal na to, že krajský súd sa s námietkami uvádzanými žalobkyňou v žalobe (a opakovane aj v odvolaní) riadne a kvalifikovane vysporiadal, rozhodnutie žalovaného dôkladne preskúmal postupujúc pri rozhodovaní v súlade so zákonom, preto sa žalovaný v plnom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP na pojednávaní nariadenom podľa § 214 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

Z obsahu predloženého spisu a z odvolacím súdom vyžiadaného administratívneho spisu vyplynulo, že dôvodom dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby bola skutočnosť, že žalobkyňa sa stala dôvodne podozrivou zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa

§ 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona tým, že v období od 5.11.2003 do 27.5.2004 za účelom získania finančných prostriedkov zneužila svoje postavenie a právomoc udeliť disciplinárnu odmenu a udeľovala podriadeným príslušníkom PZ odmeny, z ktorých pod hrozbou straty zamestnania požadovala od odmenených podriadených polovicu z nich, ktorú si pri jej odovzdávaní aj ponechala. Podľa jej nadriadeného by ponechanie žalobkyne vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby, predovšetkým záujem na svedomitom plnení služobných povinností všetkými príslušníkmi PZ a predchádzaní ich zvlášť hrubému porušovaniu a ohrozovalo by aj priebeh objasňovania jej činu, pretože ponechaním vo výkone štátnej služby by jej bolo umožnené toto objasňovanie negatívne ovplyvňovať.

Žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia chronologicky popísal dovtedajší priebeh konania s tým, že citujúc ustanovenia § 46 ods. 1, 2, 4 a 7 zákona uviedol, že z ich znenia vyplýva, že dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby je predbežným personálnym opatrením dočasného charakteru, ktoré môže nadriadený prijať vtedy, ak sú naplnené dôvody. Poukázal na to, že zo spisového materiálu vyplynulo, že v danom prípade existuje dôvodné podozrenie, že sa žalobkyňa dopustila trestného činu, o čom svedčí skutočnosť, že dňa 4.10.2004 vyšetrovateľ boja proti korupcii vzniesol proti nej obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa v jednočinnom súbehu s pokračovacím trestným činom vydierania. Mal za to, že zákonná podmienka § 46 ods. 1 zákona, t. j. podozrenie, že spáchala trestný čin, bola naplnená, a bola splnená aj ďalšia zákonná podmienka, že jej ďalšie ponechanie vo výkone štátnej služby by ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby.

V žalobe žalobkyňa namietala porušenie svojich procesných práv uvádzajúc, že prvostupňový orgán jej neumožnil oboznámiť sa so spisovým materiálom, ktorý tvoril podklad k vydaniu rozhodnutia, nebola oboznámená so spisovým materiálom, ktorý postúpil druhostupňovému orgánu, a teda nemala možnosť predkladať dôkazy na svoju obhajobu a pripomienkovať nadriadeným zhromaždený materiál. Tiež namietala nedodržanie lehoty na vydanie rozhodnutia a nedostatočné zistenie skutkového stavu žalovaným, ktorý sa nezaoberal a neodstránil rozpory v tvrdeniach svedkov, na ktoré žalobkyňa poukazovala v odvolaní proti personálnemu rozkazu, a ktoré zopakovala i v žalobe. Napokon namietala, že neboli splnené zákonné podmienky na jej dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby.

Na odvolacom pojednávaní žalobkyňa uviedla, že Okresný súd v Trenčíne vydal rozsudok, ktorý však doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, ktorým ju oslobodil spod obžaloby za pokračujúce trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa a vydierania.

Podľa § 244 ods. 1 v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 46 ods. 1, 2 zákona policajta sa musí dočasne pozbaviť výkonu štátnej služby, ak by jeho ďalšie ponechanie vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby alebo priebeh objasňovania jeho konania a je dôvodne podozrivý, že

- a) porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, alebo
- b) spáchal trestný čin.

Výkonu štátnej služby možno policajta dočasne pozbaviť len na dobu nevyhnutne potrebnú na objasnenie jeho konania, najdlhšie však na šesť mesiacov; túto dobu môže výnimočne predĺžiť minister, najviac však o ďalšie tri mesiace. V prípade, že je proti policajtovi vedené trestné stíhanie, možno ho dočasne pozbaviť výkonu služby až do právoplatného skončenia trestného stíhania. Dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby sa prerušuje na čas výkonu väzby policajta.

V prejednávanej veci sa žalobkyňa so žalovaným sa rozchádzajú v otázke dodržania procesných predpisov a v otázke, či bol dostatočne zistený skutkový stav na to, aby mohol žalovaný rozhodnúť o dočasnom pozbavení žalobkyne výkonu štátnej služby. V konaní o odvolaní tento rozpor odstránený nebol.

V personálnom rozkaze Prezidenta Policajného zboru o pozbavení žalobkyne dočasne výkonu štátnej služby sa konštatuje, že žalobkyňa sa stala dôvodne podozrivou zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona tým, že v období od 5.11.2003 do 27.5.2004 za účelom získania finančných prostriedkov zneužila svoje postavenie a právomoc udeliť disciplinárnu odmenu a udeľovala podriadeným príslušníkom PZ odmeny, z ktorých pod hrozbou straty zamestnania požadovala od odmenených podriadených polovicu z nich, ktorú si pri jej odovzdávaní aj ponechala, bez toho, aby z neho vyplynulo, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval. V konaní však nebol vykonaný dôkaz na tvrdenia žalobkyne napriek tomu, že v predložennom administratívnom spise nie je doložená žiadna jej výpoveď, a z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že ku skutočnostiam, ktoré boli dôvodom jej dočasného pozbavenia služobným orgánom žalobkyňa vypočutá nebola. Tieto nedostatky neodstránil ani odvolací orgán.

Podľa zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov rozhodnutie musí byť v súlade s právnymi predpismi a musí vychádzať zo skutočného stavu

veci a obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (§ 241 ods. 1 veta prvá zákona), v odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval (§ 243 ods. 3 zákona), a preto ustanovenie § 233 ods. 1 zákona ukladá oprávnenému orgánu povinnosť postupovať pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel si musí oprávnený orgán obstarat' pre rozhodnutie potrebné podklady, medzi ktoré § 238 zákona zaraďuje aj dôkazy. Dôkaz je potvrdená alebo vyvrátená skutočnosť rozhodná pre posúdenie a rozhodnutie veci. Na utvorenie poznatkov správneho orgánu o skutočnostiach dôležitých pre rozhodnutie aj v konaní podľa zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov slúži procesný postup, ktorý sa nazýva dokazovanie a ktorý sa skladá z troch fáz – z obstarania dôkazu, z vykonania dôkazu a z hodnotenia dôkazu. Na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi (§ 238 ods. 1 zákona), pričom oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 238 ods. 4 zákona). V ustanovení § 238 ods. 2 zákona zákonodarca uvádza najdôležitejšie dôkazné prostriedky; ich výpočet je demonštratívny; výpoveď účastníka konania však medzi ne nesporne patrí.

Podľa názoru odvolacieho súdu aj v konaní o dočasnom pozbavení policajta výkonu štátnej služby je služobný orgán povinný zisťovať skutočný stav veci aj výsluchom policajta, ktorého sa konanie o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby týka. Dokazovanie musí pritom smerovať tak ku skutočnostiam, ktoré sú v neprospech policajta ale aj ku skutočnostiam, ktoré sú v jeho prospech (§ 233 ods. 2 zákona). V tomto smere dokazovanie v predmetnej veci postráda aj vypočutie svedkov, ktorí sa spolu so žalobkyňou zúčastnili „konania“, pre ktoré bola žalobkyňa dočasne pozbavená výkonu štátnej služby, a ktorí by sa mohli vyjadriť k majúcemu sa spáchať skutku. Žalovaný v konaní o odvolaní nedoplnil dokazovanie, v spise neboli doložené žiadne procesné úkony, ktorými by sa skutkové zistenia so zreteľom aj na dôvody žalobkyňou podaného odvolania doplnili.

Žalobkyni nebolo v konaní pred správnym orgánom náležite umožnené vyjadriť sa, ani zaujať stanovisko k zhromaždeným dôkazom, ani prípadne navrhnúť ďalšie dôkazy.

Taktiež podľa názoru odvolacieho súdu sa žalovaný dostatočne nevysporiadal s námietkami žalobkyne ohľadom odstránenia rozporov najmä vo svedeckých výpovediach s tvrdeniami žalobkyne, keďže svedecké výpovede ako rozhodujúce dôkazy mali preukázať protiprávne konanie žalobkyne

a žalobkyňa na ich obsah nebola vypočítaná a ani sa k ich obsahu nevyjadrila. Zdôvodnenie žalovaného nie je v tomto smere presvedčivé. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že išlo iba o predbežné personálne opatrenie dočasného charakteru.

Odvolacie námietky ohľadom formálnych nedostatkov rozhodnutia správneho orgánu dôvodné neboli, avšak vzhľadom na uvedené nedostatky konania o prepustenie policajta dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že rozhodnutie o rozklade i personálny rozkaz je dôvodné zrušiť podľa § 250j ods. 2 písm. c/ OSP, pretože zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

V ďalšom konaní bude úlohou žalovaného znovu posúdiť vec z hľadiska úplnosti, presvedčivosti a zákonnosti podkladov, na základe ktorých môže byť vydané, pričom pokiaľ ide o posúdenie protiprávnosti konania žalobkyne, nie je postačujúce vychádzať iba z obsahu vyšetrovacích spisov a úradných záznamov. S námietkami žalobkyne je potrebné vyporiadať sa po skutkovej stránke, vecne a konkrétne a za tým účelom vypočítať nielen žalobkyňu ale aj svedkov, ktorí sa na jej konaní mali podieľať, resp. mali o jej konaní vedomosť. Po takto doplnenom dokazovaní v naznačenom smere bude úlohou žalovaného, aby oboznámil žalobkyňu s obsahom spisu tak, aby si mohla uplatňovať svoje právo v zmysle vyššie citovaných ustanovení § 237 a nasl. zákona č. 73/1998 Z. z. Až na základe spoľahlivo zisteného stavu veci bude možné ustáliť, či zo strany žalobkyne došlo k naplneniu ustanovenia § 46 ods. 1, 2 zákona.

Nakoľko odvolací súd za daných skutkových okolností má za to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom, nakoľko žalovaný nezistil v konaní náležité skutočný stav veci, a súd prvého stupňa žalobu zamietol, napadnutý rozsudok zmenil s poukazom na § 250ja ods. 4 vety prvej OSP tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a aj personálny rozkaz vydaný správnym orgánom prvého stupňa a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Podľa § 250j ods. 6 OSP sú správne orgány viazané právnym názorom súdu.

O trovách konania (odvolacieho i prvostupňového) rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a 2 OSP a v nadväznosti na § 246c ods. 1 vety prvej OSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal ich náhradu v sume 10 445 Sk. Výška priznanej náhrady trov konania pozostáva z trov právneho zastúpenia žalobkyne advokátom, ktoré tvorí tarifná odmena vypočítaná podľa § 11 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych

služieb za tri úkony právnej služby (2 x prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd – doplnenie žaloby) po 1 154 Sk s paušálnou náhradou (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky) trikrát po 150 Sk, za dva úkony právnej služby (2 x zastupovanie na pojednávaní) po 1 260 Sk s paušálnou náhradou (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky) dvakrát po 164 Sk, za jeden úkon právnej služby (zastupovanie na pojednávaní – vyhlásenie rozsudku) odmena vo výške 315 Sk s paušálnou náhradou v sume 164 Sk, za jeden úkon právnej služby (písomné podanie na súd - odvolanie) odmena vo výške 1 371 Sk s paušálnou náhradou v sume 178 Sk a za jeden úkon právnej služby (zastupovanie na pojednávaní) odmena vo výške 1 466 Sk s paušálnou náhradou v sume 191 Sk. Odvolací súd dáva do pozornosti vyúčtovanie trov právneho zastúpenia žalobkyne advokátom v konaní pred súdom len vo výške 10 445 Sk. Žalobkyňa má právo na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 10 760 Sk (za úkon právnej služby – zastupovanie na pojednávaní dňa 14. decembra 2006, pri ktorom došlo iba k vyhláseniu rozhodnutia patrí polovica odmeny advokáta, t. j. 630 Sk a nie len štvrtina odmeny 315 Sk, ako si uplatnila žalobkyňa), ale nakoľko si ich uplatnila len v sume 10 445 Sk, súd jej priznal náhradu trov právneho zastúpenia len v uplatnenej výške. Náhradu trov konania v celkovej sume 10 445 Sk je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyňi na účet jej právneho zástupcu (č. účtu X., vedený v H., a. s., B.) v súlade s § 149 ods. 1 OSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 6. februára 2008

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth

